

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3196/2019
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Милан Козомора, адвокат из ..., против туженог Центра за културу, спорт и туризам општине ББ, кога заступа Радован Ракић, адвокат из ..., ради поништаја и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 3411/18 од 06.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 3411/18 од 06.06.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 број 2439/2017 од 09.10.2018. године делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено је решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа број .. од 13.11.2017. године којом је тужилци запосленој на неодређено време на пословима референта за административне послове отказан уговор о раду, са припадајућим анексима уговора о раду и којим је тужилци као запосленој у установи на неодређено време за чијим је радом престала потреба према Одлуци о спровођењу рационализације до максималног броја запослених на неодређено време и Правилнику о унутрашњој организацији утврђен престанак радног односа као технолошком вишку са 13.11.2017. године. Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужилцу врати на рад, на послове који одговарају врсти, степену стручне спреме и радном искуству. Трећим ставом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да је врати на послове референта за административне послове које је обављала пре отказа уговора о раду. Четвртим ставом изреке одбачена је тужба тужиле у делу захтева којим је тражила да се обавезе тужени да тужилцу пријави на обавезно социјално осигурање и да јој достави доказ у виду копије пријаве у складу са Законом о раду. Петим ставом изреке обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 139.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 3411/18 од 06.06.2019. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу. Другим ставом изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова за састав одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио по врсти и висини.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14 ... 87/18) и закључио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Ревидент се у ревизији позива на друге повреде поступка али како не указује о којим повредама се ради, оне не могу бити предмет разматрања Врховног касационог суда.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу побијане пресуде, тужиле је била у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту референт за административне послове. Решењем туженог од 09.06.2016. године именован је Управни одбор туженог на период од 4 године у чијем саставу је поред осталог била и тужиле као члан из реда запослених. На основу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 68/2015 и 81/2016- Одлука УС) Одлуке Владе Републике Србије о максималном броју запослених и Одлуке СО ББ о максималном броју запослених на неодређено време у организационим облицима општине ББ број ../17 од 01.09.2017. године тужени је тужиле дана 31.10.2017. године доставио анкетни лист ради изјашњавања о намери и спремености за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде. Тужиле је попунила анкетни лист и изјаснила се да није сагласна да јој радни однос престане уз исплату новчане накнаде дана 31.10.2017. године. У анкетном листу није била садржана одредба о могућности запослених, па и тужиле, да се изјасне у смислу тада важеће одредбе ПКУ за установе културе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“ број 10/2015 – члан 39. став 1. тачка 2.) Овим општим актом, чланом 39. став 1. тачка 2. прописано је да установе културе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе не могу да откажу уговор о раду запосленом за чијим радом је престала потреба, без његове сагласности и то између осталог запосленом самохраном родитељу, осим ако остварује редовне месечне приходе (издавања непокретности у закуп и слично). У анкетном листићу није садржано питање да ли је запослени самохрани родитељ и да ли остварује друге месечне приходе.

Решењем туженог од 14.06.2017. године тужиле је утврђено право на коришћење годишњег одмора за 2017. годину у трајању од укупно 28 радних дана од

чега је тужиљи минимум од 20 радних дана годишњег одмора увећан између осталог за три дана по основу тога што је самохрани родитељ са дететом старости до 15 година. Тужиља је добијала 3 дана на име дана годишњег одмора на основу тога што је самохрани родитељ и пре 2017. године на основу решења туженог.

Малолетно дете тужиље рођено је ...2002. године. Дете је рођено у ванбрачној заједници са ВВ и по престанку заједнице живота остало је да живи са мајком, на њеној адреси, у породичној кући са тужиљином мајком и млађим братом. Тужиља самостално врши родитељско право. У време престанка радног односа малолетно дете тужиље било је старо 15 и по година и тужиља није остваривала друге редовне месечне приходе осим зараде.

Отац детета, бивши ванбрачни партнер тужиље није редовно испуњавао своју обавезу издржавања па је правноснажним пресудама у кривичном и парничном поступку обавезиван на плаћање издржавања, а са малолетним дететом је закључио и споразум о плаћању заосталог дуга.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 19.10.2017. године који је објављен на огласној табли туженог за који је дата сагласност од стране председника општине ББ, радно место референт за административне послове на којем је тужиља радила је укинута.

Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у организационим облицима Општине ББ за 2017. годину од 01.09.2017. године утврђен је максималан број запослених на неодређено време код туженог од 24, а одредбом члана 6. прописано је да су организациони облици дужни да спроведу рационализацију најмање до максимума броја запослених на неодређено време, најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Тужени је донео решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа тужиље дана 13.11.2017. године позивајући се на одредбу члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и члан 192. у вези са чланом 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, Одлуку СО ББ о максималном броју запослених на неодређено време у организационим облицима општине ББ за 2017. годину од 01.09.2017. године, Одлуку о спровођењу рационализације до максималног броја запослених на неодређено време и Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места број ББ од 19.10.2017. године који је ступио на снагу 31.10.2017. године. У образложењу одлуке наведено је да је према прописима наведеним у решењу радно место на које је тужиља радила укинута. Решење је достављено тужиљи дана 13.11.2017. године, а отпремнина јој је исплаћено после престанка радног односа дана 27.11.2017. године.

Решењем Инспектора рада од 11.01.2018. године одложено је извршење решења о отказу уговора о раду и престанку радног односа од 13.11.2017. године до правноснажности судске одлуке у спору у којем тужиља оспорава законитост решења којим је тужиљи отказан уговор о раду са престанком радног односа. На ово решење тужени је изјавио жалбу па је другостепени орган решењем од 12.03.2018. године жалбу одбио као неосновану. Тужиља је враћена на рад, на радно место секретарице управника спортског центра, до окончања овог судског поступка. Решењем НСЗ од

05.02.2018. године тужилји је утврђен први степен тешкоће и препрека у раду тако да тужилја има статус особе са инвалидитетом, која се запошљава под општим условима.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужилје, поништили решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа и тужилју вратили на рад.

Неосновани су ревизијски наводи да је побијана пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 75/14) прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла и дође до смањења обима посла, а чланом 158. истог закона да је послодавац дужан да пре отказа уговор о раду у смислу наведеног члана овог закона запосленом исплати отпремнину.

Одредбом члана 39. став 1. тачка 2. ПКУ за установе културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе прописано је да послодавац не може да откаже уговор о раду запосленом за чијим радом је престала потреба без његове сагласности између осталог ако се ради о самохраном родитељу, осим ако он остварује редовне месечне приходе (издавањем непокретности у закуп и сл.).

Одредбом члана 77. став 3. Породичног закона прописано је да један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. Родитељ који сам врши родитељско право обавља сва права и дужности из садржине родитељског права, док је други родитељ који не врши родитељско право у обавези између осталог да издржава малолетно дете до пунолетства, односно до 26 године ако се налази на редовном школовању.

Одредбом члана 66. став 1. Устава РС прописано је да породица, мајка, самохрани родитељ и дете у Републици Србији уживају посебну заштиту у складу са законом.

Супротно наводима ревизије правилан је закључак нижестепених судова да је тужилја самохрани родитељ јер отац детета нередовно учествује у његовом издржавању, због чега је против њега вођен и кривични поступак због кривичног дела недавања алиментације. Тужилја нема других редовних месечних прихода сем зараде коју остварује код туженог, а из доказа који су нижестепени судови правилно оценили произлази да је све време трајања радног односа тужени тужилји признавао статус самохраног родитеља тако што је сваке године добијала по три дана на име годишњег одмора по основу тога што је самохрани родитељ.

Дакле, како је тужилја самохрани родитељ који не остварује друге редовне месечне приходе изузев зараде, без њене сагласности радни однос код туженог јој није могао престати, као што су то правилно закључили и нижестепени судови.

Без утицаја су жалбени наводи који се односе на чињеницу да је тужилца била члан управног одбора али да због тога није добила отказ уговора о раду, јер ова чињеница и није била одлучна за доношење одлуке у овом поступку, већ чињеница да се ради о самохраном родитељу који је противно ПКУ добио отказ уговора о раду.

На основу изложеног, како се ни осталим наводима ревизије правилност примене материјалног права не доводи у сумњу Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП донео одлуку као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима поступка донета је применом чл. 153. ЗПП према успеху странака у поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**